

Man hos mig, at jeg vilde udsende en Skare Folk, der i det rette Dieblit skulde føre Ordet for en vis Politik (S. N. Hansen: Det kan gøres paa mange Maader!). Ja, det ærede Medlem har Ret i, at det kan gøres paa mange Maader, men der gives dog Videnskabsfag, hvori jeg vanskelig kan forestille mig, at det skulde kunne ske. Set f. Ex., at en Mand drog ud for at holde astronomiske Forelæsninger; hvorledes skulde han da derfra komme til Spørgsmaalet om det forenede Venstres eller det forenede Højres Stilling? Jeg kan ikke se, hvorledes det skulde ske, men en Mulighed kunde der jo være derfor; og da man vil være sikker paa at forebygge Sligt, skal det ikke overraske mig, om man stryger Bevillingen. — Endringsforslaget under Nr. 76 gaar ud paa at bevilge en Understøttelse til geologiske Undersøgelser paa Island i Anledning af de sidste store vulkaniske Udbrud, som der have fundet Sted. Jeg skal være meget villig til at modtage Bevillingen og at sætte Undersøgelser i Værk efter det Tilbud, som nu foreligger, nemlig fra Professor Johnstrup, om at foretage saadanne; men jeg kan ikke modtage Bevillingen uden at gjøre opmærksom paa, at det ikke er sandsynligt, at man vil faae noget egentlig Udbytte deraf. Island er helt og holdent, i det Mindste saa vidt man kan komme til Bunds i Den, af vulkanisk Oprindelse, og hvad der er slet for kort Tid siden, er kun en Gjentagelse af, hvad der er slet mange Gange tidligere. Den vulkaniske Afte, som nu er kommen frem, er med den højeste Grad af Sandsynlighed ikke af anden Bessaffenhed end den, man har kjendt for mange Tider tilbage, og det er derhos meget tvivlsomt, om man vil være i Stand til at komme ind paa de Steder, hvor Udbruddene have fundet Sted. I Nærheden deraf, i Omegnen af Søen Nyvatn, er der for ikke mange Aar siden foretaget Undersøgelser af de senere Tiders vulkaniske Udbrud, og det er høist sandsynligt, at de nye Udbrud ere af ganske lignende Bessaffenhed som disse. Har man imidlertid Lyst til, at ogsaa danske Videnskabsmænd skulle besøge Island og foretage geologiske Undersøgelser der, hvad de ikke maa i det øvrige Danmark, kan der ikke, da Tilbud derom foreligger, være Noget til Hinder for, at vi sende en Mand derover, men jeg maa gjøre opmærksom paa, at de 5,000 Kr. i saa Tilfælde maa forges til 7,000 Kr., thi 5,000 Kr. ville ikke være tilstrækkelige. Jeg maa derhos forbeholde mig senere, det vil sige i et følgende Aar, at komme tilbage til Spørgsmaalet om geologiske Undersøgelser i Danmark. — Ved Sorø Akademi ere iøvrigt forskjellige Forhold bragte paa Dmtale, navnlig af det ærede Medlem for Sorø Amt's 2den Valgkreds (Alberti). Det ærede Medlem kjender særdeles nøie Forholdene ved Sorø, og han stiller den Fordring til mig, at jeg skal være lige saa nøie inde i alle Enkeltighederne ved Sorø Akademi

og dets Bestyrelse. Ganske konsekvent var det nu ikke af det ærede Medlem at fordre dette af mig idag, lige saa lidt som det var konsekvent af ham at klage over den langsomme Bestyrelse i Sorø, thi jeg skulde have hørt meget feil, om det ærede Medlem ikke var blandt dem, der igaar mente, at man godt kunde nægte Kultusministeren Midler til at faae en hurtigere Expedition bragt tilstede, hvorved han gav Understøttelse til dem, der mente, at en Decentralisation var overmaade anbefalelsesværdig. Idag vil han derimod netop, at Kultusministeren skal tage det Hele, alle Enkeltigheder i Diesyn og søge at rette dem Punkt for Punkt. Blandt de Ting, det ærede Medlem nævnte, var Fiskeriet i Sorø Sø; det har uægtelig i de senere Aar været decentraliseret tilstrækkeligt, det vil sige, det har ganske skjottet sig selv. Imidlertid har et æret Medlem i Mandags gjort opmærksom paa min Lyst til at centralisere, og jeg skal vedgaa, at den ogsaa her er bragt til Anvendelse. Der har igaar, hvis jeg ikke feiler, været afholdt Auktion over Fiskeriet, og jeg antager, at denne Sag dermed maa betragtes som afgjort. — Hvad Fæstestederne ved Sorø angaar, skal jeg lade mig forelægge en Liste over, hvilke Fæstesteder der er, og nøiere undersøge de derhen hørende Spørgsmaal. — Ogsaa Auktionerne i Skovene vilde det ærede Medlem have, at jeg skulde tage mig af, navnlig med Hensyn til Beskjendtgjørelserne derom. Min Opmærksomhed har tidligere været henledt derpaa, og jeg skal vedgaa, at jeg ogsaa her har hylbet Centralisationsprincipet, for saa vidt jeg har taget mig af disse Skovauktioner. Jeg har tilskrevet Bestyrelsen af Skovvesenet desangaaende, og den derom førte Korrespondance har jeg derefter, da jeg erfarede, at et lignende Spørgsmaal var bragt paa Bane for Domænestovenes Vedkommende, tilskillet Finantsministeriet med Ønske om at blive gjort kjendt med det Resultat, hvortil de Overveielser, som blive anstillede i Finantsministeriet, maatte lede. Saameget jeg end kunde fristes af en ærgjerrig Tilbøielighed til at gaa forud for Finantsministeriet, saaledes som det ærede Medlem for Sorø ønskede jeg skulde, maa jeg dog tilstaa, at jeg har overdraget Sagen til Finantsministeriet og agter at følge bagefter dette Ministerium med Hensyn til Beskjendtgjørelser om Skovauktioner. — Det ærede Medlem kom derpaa ind paa mange andre Enkeltigheder, som jeg skal tage under nærmere Overveielse ved en anden Leilighed, men om hvilke jeg ikke finder Anledning til at gaa ind paa en Diskussion nu her i Salen. Der er endnu ved Sorø Akademi omtalt Fordelingen af det til Høistolerne bevilgede Beløb. I saa Henseende skal jeg indstænke mig til at gjentage, hvad jeg tror at have sagt før her, i Thinget, og hvad jeg har gjentaget under Forhandlingerne med Finantsudvalget, nemlig, at det forekommer mig, at der vil være al Anledning til at ønske,